

Η ΘΥΣΙΑ

Θ κύριος Γεώργιος Βενέτης περιεπάτει ζωηρώς εἰς τὴν μικράν του αἴθουσαν καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν του ἀπεικονίζετο εὐτυχία μέχρις ἡλιθιότητος.³ Απὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔφερε τὴν κεῖρα του ἐπὶ τῆς ἀφθόνου πυροχόρου κόμης του καὶ ἐμειδία μηχανικῶς διερχόμενος πλησίον μεγάλου καθρέπτου. Πρὸς στιγμὴν ἔστη καὶ παρετήρησεν ἐντὸς αὐτοῦ. "Οπως τὸ πλεῖστον τῶν ἀνθρώπων οὕτω καὶ ὁ κ. Βενέτης ἔθεωρει τὸν ἑαυτόν του ὡς ὥραῖον ἄνδρα. Παρ' ὅλην ὥμως τὴν ἀγαθὴν γνώμην, ἦν

εἶχε περὶ τοῦ κάλλους του, ὁ καθρέπτης ἐπαρουσιάζεν ἐν δόλοτρόγγυλον πρόσωπον, μὲ ἀραιὰς τρίχας φυσικές ύπὸ τὸν πόγωνα, μύτην μικράν, ἐν μέγα στόμα μὲ ἀδρότατα χείλη, κρεμαμένα ὡς τὰ γείλη ἀποκαμούσης ἐκ τοῦ φόρτου καμῆλου. Τὸ ἀναστημά του ἦτο βραχύ, ἡ δὲ γαστήρ του, προεξέχουσα, ἐδείκνυε μεγαλειτέρας τάσεις ἔξογκωσεως. 'Ο κ. Βενέτης ἐν τούτοις παρετήρει τὸ κατοπτριζόμενον σῶμά του μετ' εὐαρεστείας, ἦν δὲν ἦλε εἴχεν οὐδὲ ὁ Νάρκισσος προσβλέπων ἐντὸς τοῦ ὄντας τὴν ἀντανακλωμένην μορφήν τον. 'Η πεποίθησις αὕτη περὶ τοῦ κάλλους του κατέληξεν εἰς ἐν παρατεταμένον μειδίαμα εὐδαιμονίας.

Παρ' ὅλας ὥμως τὰς ἀδυναμίας του ταύτας, δὲν ἦτο γελοῖον ὑποκείμενον ὁ κύριος Βενέτης. ⁴ Ήτο ἀνήρ αὐτοχειροποίητος ὡς λέγουν οἱ Ἀμερικανοί. Οὐδεὶς ἔγνωριζεν αὐτὸν ὅταν εὐρέθη ἡμέραν τινὰ εἰς Ἀθήνας. 'Εν τούτοις μὲ ἐλάχιστα ἐφόδια κατώρθωσε νὰ σχηματίσῃ περιουσίαν, ἀπελάμβανε δὲ γενικῶς τὴν ὑπό-

ληψιν ἀνθρώπου, ὁ ὅποῖς διὰ τῆς εὐφυίας του κατώρθωσε νὰ γίνῃ πλούσιος, μὲ τὴν εὐπορίαν δὲ ἀπέκτησε καὶ κοινωνικὴν θέσιν καὶ ἦτο μεταξὺ τῶν δρώντων προσώπων τῆς κοινωνίας. Ὁλα ταῦτα τὸν καθίστων ὑπερήφενον καὶ εὔτυχη. Τὴν εύτυχίαν του δὲ ταύτην δὲν ἥδυνατο νὰ τὴν φέρῃ πλέον μόνος καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἔσπευσε νὰ τὴν διατείμῃ μετὰ νεαρᾶς ζωντογήρας, ητις πρὸ δύο μόλις ἡμερῶν τῷ εἶγε δώσει τὸν πρῶτον καρπὸν τοῦ συζυγικοῦ των βίου.

Ἡ εύτυχία εἶχε φθάσει τότε εἰς τὸ κατακόρυφον· εἶχεν ἐκπληρωθῆ ἐν ἐκ τῶν γλυκυτάτων ὄντερων του μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πρώτου τέκνου. Συνεγῶς καὶ ἀκροποδητὶ εἰσῆρχετο εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ἔνθα ἀνεπαύετο ἡ σύζυγος του καὶ ἐκοιμᾶτο παρ' αὐτῇ ἐντὸς καταλεύκου λίκνου τὸ τέκνον του. Μόλις κατορθώσας νὰ ἀποσπασθῇ τοῦ κατόπτρου, ὥθησε καὶ πάλιν τὴν θύραν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν χλιαρὸν ἐκεῖνον κοιτῶνα.

Ἡ Εὐθαλία του ἐκοιμᾶτο· ὑπὸ τὸ ἐλαφρὸν κάλυμμα διεγράφοντο τὰ εὔγραμμα μέλη τοῦ σώματός της. Ἡ δεξιὰ της χειρὶ γυμνὴ χαριέντως περιέβαλλε τὴν κεφαλήν της, μέλαν δὲ κύμα στιλβούσης κόμης περιέστεφε τὸ ωχρὸν πρόσωπόν της. Κάτωθεν τῶν βλεφάρων της ἐλαφρὰ ὡς σκιὰ διεκρίνετο κυάνωσις, προσδιδουσαὶ ιδιαιτερον θέλγητρον εἰς τὰ ὅμματά της. Πληγσίον τῆς κλίνης εύρισκετο τὸ λίκνον καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐκοιμᾶτο τὸ βρέφος.

Πληγσίαζων τὴν κλίνην ὁ κ. Βενέτης, ὥθησε πρὸς αὐτὴν τὸ ἀνάκλιντρον καὶ ἔστη μετά τίνος θρησκευτικοῦ θαυμασμοῦ ἀτενίζων τὴν σύζυγόν του. Ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθυτάτου αἰσθήματος, ὅπερ συνετάραξε τὰ τεσσαράκοντα ἔτη του, ἥσθάνετο τώρα κάποιαν τρυφερώτεραν στοργὴν πρὸς τὴν ὥραίαν αὐτὴν μητέρα τοῦ πρώτου του τέκνου. Ἦσθάνετο ὅτι ἡ καρδία του ἐπληροῦτο ἐκ τοῦ διπλοῦ αἰσθήματος τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀφοσιώσεως, πρὸς τὰς δύο αὐτὰς ὑπάρξεις, αἵτινες ἀνεπαύοντο ὑπὸ τὰ ὅμματά του.

Οὕτω πλήρης τρυφερότητος περιέβαλε διὰ τοῦ βραχίονός του τὸ προσκεφάλαιον τῆς συζύγου του καὶ ἐφαντάζετο ὅτι ἐκοιμᾶτο αὐτῇ εἰς τὰς ἀγκάλας του. Δὲν ἐτόλμα νὰ περιβάλῃ εἰς τοὺς κόλπους του τὸ σῶμα της, φοδούμενος μήπως τὴν ἀφυπνίσῃ. Ἐν τῇ θέσει ταύτη εὐρισκόμενος ἥσθάνθη ὅτι οἱ δάκτυλοι του προσέψαυον φάκελλον ἔξερχόμενον κάτωθεν τοῦ προσκεφαλαίου. Τὰ λεπτὰ νεῦρα τῶν δακτύλων του μετέδωσαν τὸ φῦχος τοῦ χάρτου εἰς τὴν καρδίαν του. Ἐρρίγησε καὶ μετὰ δέοντος προστητένεις τὴν σύζυγόν του. Ἡ Εὐθαλία ἐκοιμᾶτο ἥρεμος, βαθυηδόν δὲ ἡ ροδίνη χροιὰ ὑπεδήλου τὴν ζωήν, ητις μετὰ τοιαύτην ἀγωγίαν ἥρχισε νὰ επι-

στέφη εἰς τὰς ώχρὰς παρειάς της. Ἐνεθυμήθη τότε ὅτι τὴν προτεραιάν τοῦ τοκετοῦ εύρε τὴν Εὐθαλίαν του γράφουσαν.

— Τί γράφεις ἔκει; τὴν ἡρώτησεν.

— "Αφροδίτη με, Γεώργη, νὰ τελειώσω. Γράφω ἔνα γράμμα, τὸ ὅποιον θὰ ἴσης ἀν ἀποθάνω ἀν ὅχι, θὰ τὸ καταστρέψω μόνη μου.

Αἱ λέξεις αὗται ἐπανῆλθον εἰς τὴν μνήμην του· καὶ τότε ἐγέλασεν, ἀλλὰ δὲν ἡθέλησε ν' ἀντιτείνη εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς συζύγου του. Μετ' ὀλίγας ὥρας μετεκάλεσε τὸν ιατρὸν καὶ τὴν ψυχὴν. Ἐνθυμεῖται μετὰ τρόμου πόσον ὑπέφερεν ἡ καϊμένη ἡ Εὐθαλοῦλα του. Αὐτὸς μετέβη εἰς τὸ γραφεῖον καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὄφθαλμους ἐζήτει δυνάμεις ἀπὸ τὴν θείαν πρόνοιαν, ὅπως ἐνισχύσουν τὴν Εὐθαλίχν του. Αἱ ώραι ἔκειναι τοῦ φόβου καὶ τῶν προσδοκιῶν, καθ' ἃς ἡ σύζυγός του κατείχετο ὑπὸ τῶν ὠδίνων, τῷ ἐφάνησκυ μακραὶ καὶ ἀτελεύτητοι. Κατόπιν τὸν ἐκάλεσαν εἰς τὸν κοιτῶνα. "Ολα εἴχον τελειώσει πλέον. Ἐγεννήθη κόρη· ἡ Εὐθαλία ἡ πλοῦτο ώχρα καὶ ἀναισθητος, ἀλλὰ γλυκεῖα καὶ φωτεινὴ ὡς εἰρινὴ ἐσπέρα. Ἡ καρδία του παρ' ὀλίγον διερρηγνύετο· εἰς τὴν ζωήν του εἶχε διέλθει πολλὰς τρικυμίας. Εὔρεθη εἰς στιγμὰς κατὰ τὰς ὁποίας ἐνόμιζεν ὅτι ἐβυθίζετο καὶ ἐχάνετο πλέον ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ αἴφνης ἐσώζετο, ἀλλ' οὐδεμία συγκίνησις ἀπὸ ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν, ἡδύνατο νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰς θεσινὰς συγκινήσεις, ὅτε εἶδε κινδυνεύουσαν την σύζυγόν του καὶ ἤκουσεν αἴφνης τὸν ιατρόν, ὅτι καὶ ἡ Κυρία εἶνε ὑγιὴς καὶ αὐτὸς ἐγένετο πατήρ.

Αἱ σκηναὶ ἔκειναι ἐπανήρχοντο εἰς τὴν μνήμην του, ὅτε προσήγγισε τὸν φάκελλον ἔκεινον. "Ετσι λοιπόν! ὁ φάκελλος ἔκεινος περιέκλειε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν εἶπεν ἡ Εὐθαλία του, ὅτι θὰ τὴν ἀνεγίνωσκεν ἐν πειπτώσει καθ' ἣν θ' ἀπέθινησκεν. "Ως νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εἶχε δι' αὐτὸν κανένεν ἐνδικφέρον πλέον ἡ ζωὴ ἀνένεινης.

— "Αχ! τί παιδί ποῦ εἶσαι· δὲν θὰ εἰμπορέσῃς ἀκόμη νὰ αἰσθανθῆς πόσον σὲ ἀγαπῶ.

Απέσυρεν ἡ σύζυγος ἐκ τοῦ προσκεφαλαίου του τὴν ἐπιστολὴν ἔκεινην καὶ τὴν ἐναπέθεσεν ἐπὶ τῆς μικρᾶς παρὰ τὴν κλίνην τραπέζης. Οἱ ὄφθαλμοί του μηχανικῶς προσηλώθησαν ἐπὶ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ ἀνέγνωσε: «Πρὸς τὸν κ. Ἀλέξανδρον Τομάζον» κάτωθεν δ' εύρισκετο μὲ λεπτοτέραν γραφὴν ἡ σημείωσις: «ἐν πειπτώσει θανάτου μου».

— Τί λέγει; Πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Τομάζον ἀπηνθύνετο ἡ ἐπιστολὴ ἔκεινη; Τῷ ἐφάνη ὅτι τὸ δωμάτιον ἐπληρώθη ἀπὸ ρευστὴν πυρὰν καὶ ἡ ψυχὴ του κατελήφθη ὑπὸ ἀπαισίου τινὸς θορύ-

θου και ἀνησυχίας. Ἡτο τὸ αἷμα ὅπερ ὁρμητικῶς ἀνῆλθεν εἰς τὴν κεφαλήν του και ἤρδευε τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἀλλ' οὐ κ. Βενέτης δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες εἰς τὰς κρισίμους στιγμὰς τοῦ βίου των τὰ χάνουν ἐντελῶς. Πρὸς καιρὸν ἐταράσσετο, ἀλλὰ κατόπιν τὸ ἔρευνητικὸν πνεῦμα του ἐφ' ὅλων τῶν γεγονότων ἐζήτει ν' ἀνεύρῃ τὴν πραγματικὴν αἰτίαν. Οὕτω μετὰ τὴν πρώτην ἐντύπωσιν, ἦν τῷ ἐνέπνευσεν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ φακέλλου ἔκεινου, καθησύχασε και ἥρχισε γὰρ σκέπτεται λογικώτερον.

— Αἱ, διατὶ ἀνησυχῶ τόσον; εἴπε καθ' ἔκυτόν. Ο Τουμάζος ἦτο ὁ πρῶτος ἄνδρας της. Ἐγνώριζε κάλλιστα ὅτι αὗτη ἐπεδίωξε τὴν μετ' αὐτοῦ διάλευξιν, δτε δὲ και τόπιν ἐγνωσίσθησαν και τῆς ἐπρότεινε γάμον, τὸν ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς, σχεδὸν μετ' εὐγνωμοσύνης. Τώρα, ἵσως, ἐσκέπτετο, γὰρ εὔρισκωνται ἔγγραφα εἰς τὰς χεῖρας της δυνάμενα γὰρ ἐκθέσωσιν αὐτὸν και θὰ εφοδεῖτο μήπως ἀποθήσκουσα περιεπιπτον ταῦτα εἰς τὰς χεῖρας τρίτου. Ἀλλὰ διατὶ δὲν τὰ παρέδωκε προηγουμένως. Διατὶ;

Και τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ἐγέννα εἰς αὐτὸν σκέψεις, αἵτινες ὡς κύματα διέτρεχον τὸν ἐγκέφαλόν του. "Οταν ἐξυπνήσῃ ἡ Εύθυλία, ἐσκέπτετο, θὰ τῆς δώσω τὴν ἐπιστολήν, θὰ τῆς εἴπω ὅτι τὴν εὔρον εἰς τὸ πάτωμα και ἵσως μοῦ λύσῃ μόνη της τὰς ἀπορίας μου ταύτας. Νέαι δημοσίεις τῷ ἐπήρχοντο διατὶ τάχα γὰρ μὴν ἀνοίξῃ τὸν φάκελλον; Ἐὰν περιείχον ἔγγραφα ἡ ἦτο ἐπιστολὴ ἀδιάφορος, τὴν ἐκλειειν εἰς ἔτερον φάκελλον και τὴν ἀπέστελλεν. Ἐὰν ἔγραφεν ἡ ἴδια, περὶ τίνος ἀρα γε γὰρ ἔγραφεν; Αὐτή, ἐγνώριζε καλῶς τοῦτο, ἀπηγθάνετο τὸν Τουμάζον." Εσπευδε τόσον ν' ἀποτινάξῃ τὸ σνομά του, ὡς γὰρ τῆς ἦτο βάρος δυσβάστακτον. Τί ἡδύνατο ἐπομένως γὰρ περιείχειν ὁ φάκελλος ἐκεῖνος ὅπερ τὸν ἀνησύχει τόσον; Ἡσθάνετο ὅτι ν' ἀποσφραγίσῃ τὸν φάκελλον ἦτο ἀτοπον. Και δημοσίεις γάρ τοῦτο εἶναι δικαιολογήσῃ τὴν ἀποσφράγισιν.

"Ηγέρθη και ἀψοφητεὶ ἐξῆλθε τοῦ κοιτῶνος κρατῶν τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην. "Ηδη ὅτε ἀπεφάσισε ν' ἀναγνώσῃ αὐτήν, ὑπέφερε πολύ. Κάποιον προαισθημα τοῦ ἔλεγεν ὅτι ἀπὸ τὸν φάκελλον ἐκεῖνον θ' ἀνεπίδυτην δυστυχία του. Πλῆθος ἀλεσθίων βασάνων ἐπλήρου τὴν ψυχὴν του και μηχανικῶς ἀπεσφράγισε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην και ἀνέγνωσεν:

«'Αλέξανδρε, ὅταν θὰ περιέλθῃ ἡ ἐπιστολή μου εἰς χεῖράς σου, ἐγὼ δὲν θὰ ζῶ. Εύρισκομαι εἰς κρισιμὸν θέσιν. 'Ετοιμάζομαι γάρ μήτηρ και σου γράφω μὲ μεγάλην δυσκολίαν. Αἱ γραμματαὶ αὗται εἰναι ἡ εἰλικρινῆς κραυγῆς τῆς ψυχῆς μου και δὲν εἶναι δυνατὸν θὴν γὰρ πιστεύσῃς εἰς τὴν εἰλικρινῶν αὐτῶν.

«Δὲν σὲ ἀγαποῦσα ὅτε ἐχωρίσθημεν· σοῦ τὸ λέγω εἰλικρινῶς. Σήμερον ὅμως σὲ ἀγαπῶ μετά πάθους. Ἐξήσαμεν τρία ἔτη, μαζὶ καὶ δὲν κατώρθωσες νὰ ἐπισπάσῃς τὸ ἐνδιαφέρον μου. Ἐβλεπον δὲι μὲ ἡπάτας δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾶς καὶ μέσης εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ σπίτι μας. Τότε ἡ προσβληθεῖσα φύλαυτία μου καὶ ἡ ἀγανάκτησίς μου μ' ἔφερε μέχρι τοῦ διαζυγίου. Δὲν ἡθέλησα οὐδέποτε νὰ σὲ συγγωρήσω. Μου ἔγραψες, ἀλλ' ἐγὼ ἔσχιζων τὰ γράμματά σου γωρίς νὰ τ' ἀναγνωστῷ, καὶ ἀσυνειδήτως καὶ ἀπὸ πεῖσμα προσεθέθην εἰς δεύτερον γάμον. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὅμως ἐκείνης ἀγαπῶ σὲ μόνον. Ἀπεγκάνονται καὶ περιφρονῶ τὸν ἑκατόν μου, διότι ὑπανδρεύθην ἐκ νέου ἀνέυ αἰσθήματος. Καὶ τώρα ἐλημονήσα σὸλας τὰς πικρίας τὰς ὅποιας μὲ ἐπότισες καὶ ἀπέμεινεν εἰς τὴν μνήμην μου ἡ ποίησις τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς γνωριμίας μας μόνον ἡ εύτυχία τὴν ὅποιαν μοὶ ἐπροξένησες. Αὐτὸ μόνον τὸ φάσμα τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εύτυχίας τὴν στιγμὴν ταύτην παρίσταται ἐνώπιόν μου.

«Οσάκις βλέπω τὸν σύζυγόν μου, μὲ καταλαμβάνει ἐντροπὴ καὶ τρόμος, διότι ἐγὼ ἀγαπῶ σὲ μόνον, διότι ὁ σύζυγός μου εἶσαι σύ, διότι εἰς σὲ ἀνήκει ἡ ψυχὴ καὶ ἡ ζωὴ μου. Καὶ τώρα ὅτε πρόκειται νὰ γίνω μήτηρ, τὸ παιδί αὐτὸ δὲν θὰ εἴνε ὁ καρπὸς τρυφεροῦ ἔρωτος, ἀλλ' ἀπλοῦ πείσματος. Λέγουν δὲι ὁ τοκετὸς φέρει συγχὰ τὸν θάνατον. Τὸν ἐπιθυμῶ· ἀς ἔλθη, ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ γνωρίζῃς δὲι μόνον σὲ ἡγάπησα καὶ δὲι μόνον σὲ λατρεύω.»

«Οτε ὁ Βενέτος ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιστολῆς ἥτο κάτωχος καὶ κρύος ὡς πτῶμα. Ἄλλὰ τὸ ἐσευνητικὸν πνεῦμα του ἐξήτει ν' ἀνεύρῃ ποῦ ἔγκειται ἡ ἐνοχὴ τῆς συζύγου του.

— Βέβαια, βέβαια· ἐψιθύριζε! τὸ βλέπω δὲι δὲν μὲ ἀγαπᾶ, ἀλλὰ δὲν μὲ ἡπάτησεν. Ἀφ' ὅτου διεζεύχθη, οὐδέποτε εἶδε τὸν Τομάζον. Δὲν ἐγκλημάτησε πρὸς ἐμέ. Βλέπω δὲι εἴμαι δυστυχὴς ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος δὲν κατώρθωσε νὰ τῆς ἐμπνεύσῃ αἰσθήματα ἀγαπῆς, ἀλλὰ δὲν εἴνε ἐνοχος διὰ τοῦτο. Δὲν παρέβη τὰ καθήκοντά της, οὔτε τοῦ ἐξέφρασε ποτὲ τὰ αἰσθήματά της.

Αἱ σκέψεις αὗται· ἐν τούτοις ἐπίεζον τὴν ψυχὴν του καὶ τοῦ ἔφερον πόνον εἰς τὴν κεφαλήν. Χωρὶς νὰ τὸ θέλη, τὰ δάκρυά του ἔκυλιοντο ἐπὶ τῶν παρειῶν του. Τοῦ ἐφρίνετο δὲι ἐβυθίζετο εἰς τὸν τάφον ἡ εύτυχία, ἥτις τόσον ἡδέως τῷ προσεμειδίᾳ πρὸ μικροῦ ἔτι. «Ἐκλαίειν ἐπὶ πολλὴν ὥραν, δὲι ἡ θύρα τοῦ γραφείου του ἐκρούσθη. Ἀνεπήδησεν ἀπὸ τῆς θέσεώς του καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ παράθυρον, ὅπως ἀποκρύψῃ ἀπὸ τὰ ὅμματα παντὸς ζένου τὰ δάκρυά του.

· Εἰσῆλθεν ἡ ύπηρετρια.

— Ἡ Κυρία σᾶς ἐζήτησε, τῷ εἶπεν·

Ἡ Εὐθαλία εἶγεν ἀφυπνισθῆ. Τὸ πρῶτον αἰσθημα, ὅπερ τὴν κατέλαβεν, ἦτο ἡ ἥδονή, ἣν αἰσθάνεται ἀνθρωπος ὅστις διέψυγε σπουδαῖον κίνδυνον. Ἡκουσε τοὺς ἀσθενεῖς κλυνθμοὺς τοῦ βρέφους της καὶ ἐζήτησε νὰ τῆς τὸ δώσουν. Ἡσθάνετο εἰς τὴν ψυχὴν της τὴν γλυκεῖαν καὶ μυστηριώδη ἐκείνην ἥδονήν, τὴν ὅποιαν αἰσθάνεται κατὰ πρῶτον ἡ μήτηρ. Ἡ θέα τοῦ νεογνοῦ ἐγέννα κόσμον ἄλλον ἐν τῇ καρδίᾳ της, διέκρινε πλέον ὅτι τὸ πρὸς τὸ βρέφος ἐκεῖνο αἰσθημα ἦτο πολὺ ἴσχυρότερον, ἐξ ὅλων τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια εἶχε μέχρι τοῦδε αἰσθανθῆ καὶ τὴν χαρὰν ταύτην καὶ τὸ αἰσθημα τοῦτο ἐζήτησε νὰ συμμερισθῇ μὲ τὸν πικέρα τοῦ ὥραίου ἐκείνου βρέφους.

Ο κ. Βενέτης ἀπέμαζε τὰ δάκρυά του. Ἡ εἰκὼν τῆς μητρὸς κρατούσης εἰς τὰς ἀγκάλας της τὸ τέκνον της ἐπέχυσεν εἰς τὴν ψυχὴν του μελαγχολικὴν ἀγκαλλίασιν, μόνον δὲ ἡ πρόσφρτος ἀνάγνωσις τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης τὸν ἐκράτησεν, ὅπως μὴ περιπτυχῆται τὴν ὥραίν αὐτὴν γυναικα καὶ μὴ καλύψῃ τὸ πρόσωπόν της διὰ θερμῶν φιλημάτων. Περιωρίσθη μόνον νὰ την πληριάσῃ μετά τινος δειλίας καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ ἐὰν ἡσθάνετο ἐκυτῆν ἴσχυρὰν πλέον.

— Εἶχες ύποφέρει πολύ. Μᾶς ἐτρόμαξες, εἴπε ξηρῶς καὶ ἐθώπευσε τὸ βρέφος.

Ἡ Εὐθαλία ἔλαβε τὴν χεῖρα του· ἦτο ψυγρὰ ὡς μάρμαρον. Οἱ ὄφθαλμοι του ἀπέφευγον νὰ συναντήσωσι τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐκείνους, οἵτινες τοιαύτην εὐτυχίαν ἐνεστάλλαξον εἰς τὴν ψυχὴν του ἄλλοτε, καὶ οἱ ὅποιοι ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἐφώτιζον αἰωνίως τὴν ζωήν του. Ἡ πικρία ἦν ἡσθάνετο ὅτι δὲν ἡγαπᾶτο παρὰ τῆς γυναικὸς ταύτης, ἀντὶ ἐδηλητηρίας τὴν ὑπαρξίαν του, δὲν ἀπέσβυνεν ἐν τούτοις τὸ βαθὺ αἰσθημα, ὅπερ τῷ εἶχεν ἐγγαράκει εἰς τὴν καρδίαν του. Καὶ τὸ αἰσθημα τοῦτο καθίστατο βαθύτερον ἔτι τώρα, ὅτε συνεδέετο μὲ τὴν ὑπαρξίαν τοῦ τρυφεροῦ αὐτοῦ πλάσματος, ὅπερ ἐκράτει εἰς τὴν ἀγκάλην της ἡ σύζυγός του. Ἡ θύελλα, ἥτις εἶχεν ἐκραγῆ εἰς τὴν κεφαλήν του πρὸ μικροῦ, δὲν ἐκέντησεν αὐτὸν μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, ὥστε νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὴν ἐξησθενισμένην γυναικα ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην δυσφορίαν, εύρισκόμενος πλησίον της. Ἐθλεπε τὸ βρέφος ἐκεῖνο καὶ χίλιοι διαλογισμοὶ διήρχοντο τῆς κεφαλῆς του.

Ἡ Εὐθαλία βλέπουσα αὐτὸν ἀτενίζοντα μετὰ τοσαύτης στοργῆς τὸ τέκνον των, ἡσθάνθη ἀναβλύζον ἐκ τῆς ψυχῆς της τὸ ἐνυπνίον ἐκυτῆς αἰσθημα τῆς ἀπεγχθείας διότι δὲν ἡγάπα τὸν ἀνθρωπόν τοῦτον καὶ ὅτι ἐφέρετο ἡ διάνοιά της αἰωνίως πρὸς

έκεινον, ὅστις τὴν ἐπότισε τοσαύτας πικρίας, ὅστις τόσηγαν ἔδειξε περιφρόνησιν πρὸς αὐτήν, ὀλίγους μῆνας μετὰ τοὺς γάμους των. Ἐνεθυμήθη τότε τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὅποιανεῖχε γράψει καὶ ἡ γείρη τῆς εἰσέδυσε ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ζητοῦσα ταῦτην. Εἰς μάτην ὅμως τὴν ἐζήτει. Ἡ ἀνησυχία ἥρχισε νὰ διαχράφεται εἰς τὸ πρόσωπόν της ἐφ' ὃσον ἐκινεῖτο μετὰ νευρικῆς ταχύτητος κάτωθεν τοῦ προσκεφαλαίου.

— Τί ζητεῖς αὐτοῦ; Μήπως τὴν ἐπιστολήν; Μήν γάρ συγχρίνει τὴν εὑρόν εγὼ πεσμένην εἰς τὸ πάτωμα, εἴδον ὅτι ἀπηνθύνετο πρὸς ἐμέ. Ἐνθυμήθηκα ὅτι μοῦ εἶπες νὰ τὴν ἀναγνώσω μόνον ἀν ἀπέθνησκες. Αὐταίς, ἀγάπη μου, εἶνε γυναικείαις ἀνοησίαις γχωρίς νὰ τὴν διαβάσω λοιπὸν τὴν ἔρριψα εἰς τὴν φωτιά. Συγχώρησέ με, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἥσουν τόσον ἀρρωστη, τόσον νευρικὴ καὶ εἰς τοιαύτας στιγμὰς αἱ γυναικεῖς δὲν γνωρίζουν τι κάμνουν. "Οταν θὰ γίνης καλά, μοῦ τὰ λέγεις ἢ ίδια, γιὰ νὰ γελάσωμεν μηζύ.

— Ἀληθῶς, ἐσκέφθη ἡ Εὐθυλία, εἴγε κάμει λᾶθος καὶ ἐπέγχωρικ τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν ἄνδρα μου, ἀντὶ νὰ τὴν ἐπιγράψω εἰς τὸν Ἀλέκον; Διόλου παράδοξον. "Ηύουν τόσον ταρχυμένη, ώστε γίνουνάμυνην νὰ κάμω καὶ αὐτὸ τὸ λᾶθος.

— Ἔκκλεψε τὸ γράμμα; εἶπε, καὶ ἔθλιψεν ἐκ νέου τὸ τέκνον τῆς ἐπὶ τοῦ στήθους της. Παρετήρει γλυκὰ γλυκὰ τὸ προσωπάκι του καὶ τὰ μόλις ἀνοιγόμενα ματάκια του. Αἴφνης καταληφθεῖσα ἐκ τρυφερότητος πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἦτο πατήρ τοῦ τέκνου της μὲ τὴν ἑτέραν γεῖρα περιέβαλε τὸν λαιμὸν τοῦ συζύγου της καὶ οὕτω ἐνηγκαλίζετο πατέρα καὶ τέκνον ταύτοχρόνως.

Ο κ. Βενέτης ἤκουε πάλλουσαν τὴν καρδίαν της καὶ ἐμάντευε τὴν πάλην, ἵτις διεξήγετο εἰς τὴν ψυχὴν της. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπέθνησκεν ἡ γυνὴ καὶ ἀνεφάνετο ἡ μήτηρ καὶ ἡ σύζυγος τοῦ καθήκοντος ἥσθάνετο πλησίον τοῦ στήθους τῆς συζύγου του καὶ τὸ θερμὸν σωματάκι τοῦ τέκνου του. Τὰ νεῦρα του καθητύγαζον. Ἡ ἀπόγνωσις διελύετο καὶ ἡ πικρία ἐξητυπίζετο.

Ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς προσωπικῆς, τῆς ἐγωϊστικῆς εὐτυχίας ἐβλάστανε τὴν ὥσπερ ἐκείνην ἡ ἥρεμος εὐτυχία τῆς οἰκογένειας τῆς.